

ด่วนที่สุด

ที่ กค (กวจ) ๐๔๐๕.๓/๕๙๐๒๙

คณะกรรมการวินิจฉัยปัญหาการจัดซื้อ
จัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ
กรมบัญชีกลาง
ถนนพระรามที่ ๖ กทม. ๑๐๔๐๐

๑๖ ธันวาคม ๒๕๖๔

เรื่อง ขอร้องการพิจารณาการงดหรือลดค่าปรับให้แก่คู่สัญญา

เรียน กรรมการผู้อำนวยการใหญ่ บริษัท วิทยุการบินแห่งประเทศไทย จำกัด

อ้างถึง หนังสือบริษัท วิทยุการบินแห่งประเทศไทย จำกัด ที่ บวท ๘๑๐/๒๕๖๔ ลงวันที่ ๕ กรกฎาคม ๒๕๖๔

ตามหนังสือที่อ้างถึง บริษัท วิทยุการบินแห่งประเทศไทย จำกัด (บวท.) แจ้งว่า บวท. ได้ทำสัญญาซื้อขายอะไหล่สำรองระบบติดตามอากาศยานแบบ Automatic Dependent Surveillance-Broadcast (ADS-B) ยี่ห้อ SAAB จำนวน ๒ ชุด กับบริษัท ฟอर्थ คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน) ตามสัญญาเลขที่ กพ.บท.ช. ๐๑๐๑/๒๕๖๓ ลงวันที่ ๑๗ กันยายน ๒๕๖๓ ในวงเงินจำนวน ๑๐,๐๔๐,๘๘๐ บาท กำหนดส่งมอบอุปกรณ์วันที่ ๑๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔ แต่บริษัทฯ ส่งมอบงานล่าช้าและมีหนังสือชี้แจงว่า เนื่องจากการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ หรือโรคโควิด ๑๙ ทำให้กระบวนการตามแผนงานกระบวนการผลิตและทดสอบอุปกรณ์ตามเงื่อนไขของผู้ผลิตต้องขยายระยะเวลาออกไป รวมถึงได้รับผลกระทบจากกระบวนการขนส่งจึงขอให้ บวท. พิจารณางดหรือลดค่าปรับ ตามหนังสือคณะกรรมการวินิจฉัยปัญหาการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ ด่วนที่สุด ที่ กค (กวจ) ๐๔๐๕.๒/ว ๑๗๑ ลงวันที่ ๒๔ เมษายน ๒๕๖๓ และหนังสือคณะกรรมการวินิจฉัยปัญหาการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ ด่วนที่สุด ที่ กค (กวจ) ๐๔๐๕.๒/ว ๔๒๓ ลงวันที่ ๑๐ กันยายน ๒๕๖๓ ซึ่งได้กำหนดแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการพิจารณาการงดหรือลดค่าปรับให้แก่คู่สัญญาหรือการขยายระยะเวลาทำการตามสัญญาหรือข้อตกลงที่ได้รับผลกระทบจากกรณีโรคโควิด ๑๙ ซึ่ง บวท. ได้ลงนามในสัญญากับบริษัทฯ เมื่อวันที่ ๑๗ กันยายน ๒๕๖๓ ภายหลังจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคโควิด ๑๙ ตามที่รัฐบาลประกาศสถานการณ์ฉุกเฉินทั่วราชอาณาจักร มีผลบังคับตั้งแต่วันที่ ๒๖ มีนาคม ๒๕๖๓ บวท. จึงขอร้องว่า บวท. จะสามารถนำผลกระทบจากเหตุการณ์การแพร่ระบาดของโรคโควิด ๑๙ มาพิจารณางดหรือลดค่าปรับตามหนังสือคณะกรรมการวินิจฉัยปัญหาการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐได้หรือไม่ ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

คณะกรรมการวินิจฉัยปัญหาการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ (คณะกรรมการวินิจฉัย) พิจารณาแล้ว มีความเห็นดังนี้

๑. ตามพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๑๐๒ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า “การงดหรือลดค่าปรับให้แก่คู่สัญญา หรือการขยายเวลาทำการตามสัญญาหรือข้อตกลงให้อยู่ในดุลพินิจของผู้มีอำนาจที่จะพิจารณาได้ตามจำนวนวันที่มีเหตุเกิดขึ้นจริง...” และระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ ข้อ ๑๘๒ กำหนดว่า “การงดหรือลดค่าปรับให้แก่คู่สัญญา หรือการขยายเวลาทำการตามสัญญาหรือข้อตกลง ตามมาตรา ๑๐๒ ในกรณีที่มีเหตุเกิดจากความผิดหรือความบกพร่องของหน่วยงานของรัฐ หรือเหตุสุดวิสัย หรือเกิดจากพฤติการณ์อันหนึ่งอันใดที่คู่สัญญา

/ไม่ ...

ไม่ต้องรับผิดชอบตามกฎหมาย หรือเหตุอื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวง ทำให้คู่สัญญาไม่สามารถส่งมอบสิ่งของหรืองานตามเงื่อนไขและกำหนดเวลาแห่งสัญญาได้ ให้หน่วยงานของรัฐระบุไว้ในสัญญาหรือข้อตกลง กำหนดให้คู่สัญญาต้องแจ้งเหตุดังกล่าวให้หน่วยงานของรัฐทราบภายใน ๑๕ วัน นับถัดจากวันที่เหตุนั้นได้สิ้นสุดลง หรือตามที่กำหนดในกฎกระทรวง หากมิได้แจ้งภายในเวลาที่กำหนด คู่สัญญาจะยกมาอ้างเพื่อขอลดหรือลดค่าปรับ หรือขอขยายเวลาในภายหลังมิได้ เว้นแต่กรณีเหตุเกิดจากความผิดหรือความบกพร่องของหน่วยงานของรัฐซึ่งมีหลักฐานชัดเจน หรือหน่วยงานของรัฐทราบที่อยู่แล้วตั้งแต่นั้น” ประกอบกับคณะกรรมการวินิจฉัยได้มีหนังสือคณะกรรมการวินิจฉัยปัญหาการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ ด่วนที่สุด ที่ กค (กวจ) ๐๔๐๕.๒/ว ๑๗๑ ลงวันที่ ๒๔ เมษายน ๒๕๖๓ เรื่อง ซ้อมความเข้าใจเกี่ยวกับการดำเนินการในช่วงเวลาที่ได้รับผลกระทบจากกรณีโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ หรือโรคโควิด ๑๙ (Coronavirus Disease 2019 (COVID - 19)) ข้อ ๒ กำหนดว่า “กรณีที่โรคโควิด ๑๙ เกิดภายหลังจากที่หน่วยงานของรัฐได้ลงนามในสัญญาหรือข้อตกลงกับคู่สัญญาแล้ว ให้หน่วยงานของรัฐพิจารณา ดังนี้ ๒.๑ การบริหารสัญญา ๒.๑.๑ ผลกระทบจากการแพร่ระบาดของโรคโควิด ๑๙ ถือเป็นเหตุสุดวิสัย ตามมาตรา ๑๐๒ วรรคหนึ่ง (๒) โดยเหตุสุดวิสัยให้เป็นไปตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ตามมาตรา ๘ ที่บัญญัติว่า “เหตุสุดวิสัย หมายความว่า เหตุใด ๆ อันจะเกิดขึ้นก็ตี จะให้ผลพิบัติก็ตี เป็นเหตุที่ไม่อาจป้องกันได้ แม้ทั้งบุคคลผู้ต้องประสบหรือใกล้จะต้องประสบเหตุนั้นจะได้จัดการระมัดระวังตามสมควรอันพึงคาดหมายได้จากบุคคลในฐานะและภาวะเช่นนั้น” ๒.๑.๒ การพิจารณาการงดหรือลดค่าปรับให้แก่คู่สัญญา หรือการขยายระยะเวลาทำการตามสัญญาหรือข้อตกลง ให้ดำเนินการดังนี้ (๒) กรณีที่สัญญาครบกำหนดและมีค่าปรับเกิดขึ้นแล้วให้หน่วยงานของรัฐนำจำนวนวันที่ได้รับผลกระทบจากการแพร่ระบาดของโรคโควิด ๑๙ มางดหรือลดค่าปรับให้แก่คู่สัญญาตามจำนวนวันที่มีเหตุเกิดขึ้นจริง ทั้งนี้ “จำนวนวันที่มีเหตุเกิดขึ้นจริง” ให้หน่วยงานของรัฐพิจารณาจากกฎหมาย ข้อกำหนด ประกาศ หรือคำสั่งของทางราชการที่ให้หน่วยงานของรัฐปิดทำการหรือสั่งห้ามเข้าพื้นที่เสี่ยง หรือสั่งปิดสถานที่หรือสั่งห้ามกระทำการหรือสั่งการใด ๆ จนถึงวันที่เปิดทำการหรือวันที่กระทำการหรือดำเนินการได้ตามปกติ และหนังสือคณะกรรมการวินิจฉัยปัญหาการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ ด่วนที่สุด ที่ กค (กวจ) ๐๔๐๕.๒/ว ๔๒๓ ลงวันที่ ๑๐ กันยายน ๒๕๖๓ เรื่อง แนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการพิจารณางดหรือลดค่าปรับให้แก่คู่สัญญา หรือการขยายระยะเวลาทำการตามสัญญาหรือข้อตกลง ที่ได้รับผลกระทบจากกรณีโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ หรือโรคโควิด ๑๙ (Coronavirus Disease 2019 (COVID - 19)) ข้อ ๑.๑ กำหนดว่า “หากเหตุยังไม่สิ้นสุด เนื่องจากสถานการณ์ของโรคโควิด ๑๙ ไม่อาจกำหนดระยะเวลาสิ้นสุดได้แน่นอน และคู่สัญญาที่ได้รับผลกระทบจากเหตุดังกล่าว อาจไม่สามารถแจ้งเหตุภายใน ๑๕ วัน นับถัดจากวันที่เหตุนั้นได้สิ้นสุดลง ดังนั้น เพื่อให้คู่สัญญากับหน่วยงานของรัฐได้รับความเป็นธรรมในการดำเนินงานตามสัญญา จึงยกเว้นการปฏิบัติตามระเบียบฯ ข้อ ๘๒ โดยให้คู่สัญญาแจ้งความประสงค์จะขอลดหรือลดค่าปรับอันเนื่องมาจากเหตุดังกล่าวยังไม่สิ้นสุดต่อหน่วยงานของรัฐ ซึ่งไม่อาจกำหนดจำนวนวันที่จะขอแจ้งเหตุเพื่องดหรือลดค่าปรับได้ พร้อมทั้งให้หน่วยงานของรัฐจ่ายเงินค่าพัสดุหรือค่าจ้างตามสัญญาโดยยังไม่หักค่าปรับออกจากค่าพัสดุหรือค่าจ้างสำหรับการจ่ายเงินในงวดนั้น ๆ ทั้งนี้ เมื่อเหตุที่ได้รับผลกระทบจากกรณีโรคโควิด ๑๙ ได้สิ้นสุดลงแล้ว ให้ดำเนินการตาม ข้อ ๒ ต่อไป” และข้อ ๔ กำหนดว่า “สำหรับหลักฐานหรือเอกสารเพื่อประกอบการพิจารณาของหน่วยงานของรัฐ ให้พิจารณาจากเอกสารหรือหลักฐาน เช่น ๔.๑ ถึง ๔.๔ เป็นต้น”

๒. จากหลักการข้างต้น กรณีตามข้อหาหรือ หากปรากฏข้อเท็จจริงว่า บริษัท วิทยุการบินแห่งประเทศไทย จำกัด (บวท.) ได้ทำสัญญาซื้อขายอะไหล่สำรองระบบติดตามอากาศยานแบบ Automatic Dependent Surveillance-Broadcast (ADS-B) ยี่ห้อ SAAB จำนวน ๒ ชุด ตามสัญญาเลขที่ กพ.บท.ช. ๐๑๐๑/๒๕๖๓ ลงวันที่ ๑๗ กันยายน ๒๕๖๓ กับบริษัท ฟอर्थ คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน) ในวงเงินจำนวน ๑๐,๐๔๐,๘๘๐ บาท กำหนดส่งมอบภายในวันที่ ๑๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔ ต่อมาบริษัทฯ ส่งมอบอุปกรณ์ล่าช้า และได้มีหนังสือชี้แจงว่า เหตุที่ทำให้เกิดความล่าช้า เนื่องจากการแพร่ระบาดของโรคโควิด ๑๙ ทำให้กระบวนการผลิตและทดสอบอุปกรณ์ตามเงื่อนไขผู้ผลิตยี่ห้อ SAAB ต้องขยายระยะเวลาดำเนินการออกไป รวมถึงไปถึงปัจจัยในกระบวนการขนส่งก็ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคโควิด ๑๙ ดังนั้น หาก บวท. พิจารณาแล้วเห็นว่า กรณีที่บริษัทฯ ของดหรือลดค่าปรับหรือขอขยายระยะเวลาทำการตามสัญญา โดยอ้างเหตุที่ได้รับผลกระทบจากการแพร่ระบาดของโรคโควิด ๑๙ ทำให้ไม่สามารถทำงานได้นั้น เป็นผลโดยตรงที่ทำให้บริษัทฯ ไม่อาจดำเนินการตามสัญญาแม้ว่าจะเกิดภายหลังจากที่ได้ลงนามในสัญญากับบริษัทฯ ก็ตาม กรณีดังกล่าว บวท. สามารถพิจารณาดำเนินการตามนัยหนังสือคณะกรรมการวินิจฉัยปัญหาการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ ด่วนที่สุด ที่ กค (กวจ) ๐๔๐๕.๒/ว ๑๗๑ ลงวันที่ ๒๔ เมษายน ๒๕๖๓ ข้อ ๒ โดยพิจารณาจากกฎหมาย ข้อกำหนด ประกาศ หรือคำสั่งของทางราชการที่ให้หน่วยงานของรัฐ ปิดทำการ หรือสั่งห้ามเข้าพื้นที่เสี่ยง หรือสั่งปิดสถานที่หรือสั่งห้ามกระทำการหรือสั่งการใด ๆ จนถึงวันที่ เปิดทำการหรือวันที่กระทำการหรือดำเนินการได้ตามปกติ และตามนัยหนังสือคณะกรรมการวินิจฉัยปัญหาการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ ด่วนที่สุด ที่ กค (กวจ) ๐๔๐๕.๒/ว ๔๒๓ ลงวันที่ ๑๐ กันยายน ๒๕๖๓ ข้อ ๑.๑ และข้อ ๔ ข้างต้น ตามจำนวนวันที่มีเหตุเกิดขึ้นจริงต่อไป

อย่างไรก็ดี เนื่องจากคณะกรรมการวินิจฉัยได้มีหนังสือคณะกรรมการวินิจฉัยปัญหาการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ ด่วนที่สุด ที่ กค (กวจ) ๐๔๐๕.๒/ว ๖๙๓ ลงวันที่ ๖ สิงหาคม ๒๕๖๔ เรื่อง มาตรการให้ความช่วยเหลือผู้ประกอบการในช่วงการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ ซึ่ง บวท. สามารถนำแนวทางของหนังสือแจ้งเวียนดังกล่าวข้างต้นไปพิจารณาดำเนินการในกรณีที่หาหรือได้อีกทางหนึ่ง

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

กุลยา ตันติเตมิท

(นางสาวกุลยา ตันติเตมิท)
อธิบดีกรมบัญชีกลาง ปฏิบัติราชการแทน
ปลัดกระทรวงการคลัง
ประธานกรรมการวินิจฉัย

กองการพัสดุภาครัฐ

ฝ่ายเลขานุการ

โทร. ๐ ๒๑๒๗ ๗๐๐๐ ต่อ ๖๘๗๓

โทรสาร ๐ ๒๑๒๗ ๗๑๘๕ - ๖